

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VII. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](#)

ab essentia, non sunt creature, non sunt accidentia, non sunt nihil, non sunt finitæ, non sunt creatæ, non sunt loco terminatae, non sunt temporales: adeoque debent esse Divinæ, seu habere aliquam Deitatem, esse substantia, ac essentia, esse existentes &c. ergo, ut vix non jocatur Ulloa de DEO disp. 1. c. 5. n. 71. habemus quatuor Deos, unum absolutum, tres relativos: item quatuor substantias, essentias, ac existentias Divinas: item quatuor infinitos, & increatos, immensos, ac æternos. Erista multiplicabuntur non tantum adjectivæ: sed etiam substantivæ; quia concreta etiam substantialia multiplicantur; si subjectum, & forma multiplicantur, quod in hoc casu fieret: hoc autem videtur prouersus absurdum, nec satis conforme symbolo S. Athanasi, ubi profitemur tantum unum DEUM, unum in creatum, unum immensum, unum æternum, unam Divinitatem, essentiam, ac substantiam. Est etiam aperte contra Angelicum, qui q. 2. de potentia a. 6. in corp. ait: *Nou est concedendum, quod aliquid absolutum in Divinis multiplicetur, sicut quidam dicunt, quod in Divinis est duplex esse, essentiale, & personale; omne enim esse in Divinis essentiale est; nec Persona est, nisi per esse essentia.*

813. Confr. ex Ulloa de DEO disp. 2. n. 79. In DEO uno non debet admitti multiplicitas, nisi quam ex Scripturis, aut Ecclesia, vel Patribus docemur; quia mysteria in DEO non sunt regulanda per metaphysicas rationes, quibus omnibus superiora sunt: atque ex illis docemur, tantum multiplicari in DEO Personas, hypostases, substantias, relationes, proprietates, notiones, origines, processiones: non vero essentiam, existentiam, Divinitatem, substantiam, entitatem, rem, perfectionem: ergo. Quamvis autem intellectus noster non capiat, unum multiplicari sine altero, non refert; quia etiam non capit, quomodo multiplicentur realiter Personæ, sine multiplicatione essentia, realiter identificatae. Quod si dicas, istud uteunque explicari ope distinctionis virtualis; respondeo, etiam beneficio ejusdem exponi illud superius.

814. Probatur conclusio 2. Omnis perfectio in DEO deber est infinita; nihil enim limitatum potest esse in DEO, omnimodè infinito: ergo juxta adversarios prater essentiam dabuntur tres aliæ perfectiones, in sua saltem linea infinitæ: sed hoc admitti non potest: ergo. prob. mi. subsumpta. Relations, vel Personalitates non sunt de ratione essentia, ut est communis, & facile probatur; nam tota ratio essentia debet esse communis tribus; cum tamen Personalitates non possint esse communes: ergo ratio essentia non esset tam perfecta, quam ratio Personæ, saltem in concreto, seu ut dicentis Personalitatem, & naturam, e. g. ratio Filii concretæ sumpti, quod est valde absurdum.

Rursus tota Trinitas esset perfectior, quam quælibet Persona seorsim, contra S. Augustinum cit. n. 146. item tam Pater, quam Filius essent perfectiores Spiritu S. quia hic tantum haberet unam perfectionem relativam, scilicet spirationis

passivæ; cum Pater habeat duas, scilicet genrantis, & Spirantis: Filius etiam duas, geniti, & Spirantis. Taceo, quod vel hoc absurdum multis videatur, quod in una Persona non sit ali, qua perfectio infinita, quæ revera in DEO existit; cum hac ratione non sit perfecta omni modo possibili. Videatur Molina in l. p. q. 42. a. 6. disp. 1. q. 2.

815. Dicunt quidem adversarii, essentiam Divinam continere eminenter omnem perfectionem, adeoque non esse perfectius complexum ex ipsa, & relationibus, quam ipsam solam, neque unam Personam perfectiorem esse, quam alteram; cum quilibet habeat essentiam. Sed contra: quamvis sat facile percipi possit, quod essentia Divina eminenter continet aliquam perfectionem creatam, limitatam, & respectu infinita perfectionis quasi nihil computandam, tamen non potest infinita perfectio contineri eminenter; nam, ut recte advertit Mastrius disp. 7. de SS. Trinitate q. 1. a. 1. num. 4. eminenter continere, de rigore sermonis, est continere aliquid dempris imperfectionibus, vel aliquid perfectius, adeoque dici excessum, seu eminentiam perfectionis supra rem contentam: quæ utique dari non possunt in nostro casu. Addit Mastrius num. 5. hac ipsa de causa creataram, additam DEO, nullam addere perfectionem ipsi; quia eminenter continetur à DEO, consequenter nec Personalitatem addere eidem perfectionem, si eminenter continetur.

Conclusio hæc de Personalitatibus Divinis extendi etiam debet ad terminaciones contingentes actuum voluntatis, & intellectus Divini; nam & ista non sunt perfectiones ab essentia distinctæ, ut ex prima probatione facile colligitur. Quamvis autem secunda ratio in ordine ad has terminaciones non sit efficax (nam, cùm omnes Personæ à qualibet terminacione eodem modo afficiantur, nunquam ex his potest probari, quod, si essent perfectiones, propter ea una Persona posset esse perfectior altera) attamen saltem, cum possibilis sit pura omissione libera in DEO ex num. 42. sequitur, quod, si hæ terminaciones sint perfectiones, essentia Divina possit carere aliqua perfectione intrinseca, sibi possibili: quod non videtur posse admitti.

ARTICULUS VII.

Solvuntur Objectiones.

816. O B. I. Concilia, maximè Nicenum II. & SS. PP. dicunt, in DEO dari tres perfectas substantias, vel tres perfectos: item dari personalē perfectionem: item tria perfecta &c. quos textus vide apud Mastrius disp. 7. de SS. Trinitate q. 1. a. 4. n. 42. ergo ipse Personalitates sunt perfectiones. Confirm. SS. PP. etiam dicunt, DEUM absque relationibus fore imperfectum: ergo. Resp. conc. ant. neg. conseq. Una, eademque perfectio essentialis, cum sit in pluribus per identitatem, reddit plures perfectos; sicut, si eadem albedo per replicationem efficit pluri-

pluribus muris unita, redderet omnes albos: & defacto eadem cognitio denominat plures cognitos. Quando autem in Synodo VI. seu Constantiopolitana III. a. 18. in editio Constantini Pogonati Imp. dicitur: *Credimus unitatem quidem propter naturalem unionem, ac dominationem: Trinitatem vero propter subsistentiarum perfectionem: hoc ipso, quod non dicitur perfectiones, innuitur, tantum esse unam, scilicet essentiale, quæ tamen sit tribus communicata, & propter quam ira communicatam credenda sit Trinitas; quia sine Trinitate ita communicari non posset: nec alii verbis admittitur ibi perfeccio in subsistentiis, ut oppositis unitati.*

Quod attinet ad Personalem perfectionem, de ea S. Damascenus l. 1. de orth. fide c. 11. sic habet: *Quantum ad causam (sicut enim Græcus, & ideo causam in DEO admittit) & ea, quæ à causa pro- ficiuntur, ac Persona perfectionem, hoc est, ex- stendi modum, discrimen animadvertisimus: cum au- tem eodem loco, ut citavimus num. 81. idem S. Pater non admittat in DEO tres bonitatis, sed unam tantum: neque hic admittit propriæ dictas perfectiones, sed tantum latius aliquo modo dictas, seu aliquos modos existendi, scilicet subsistentias. Tria perfecta admittit S. Epiphanius heresi 69. circa medium: verum intelliguntur tria supposita, sed una, eadémque perfectione perfecta. Plus certè ex eo textu, si- ne omni ulteriori explicatione posito, infiri non potest.*

817. Ad confir. neg. conf. Per illum loquendi modum tantum innuunt SS. PP. essentiam Di- vinam fore imperfectam, si non esset communicabilis pluribus, aut secunda: & hoc est, quod vult S. Cyrillus Alexandrinus l. 1. thesauri c. 6. paulo ante medium, ubi sic ait de Patre Divino: *Perfectus autem est, non solum; quia DEUS, sed etiam; quia Pater: nam immediate addit: Quare, qui DEUM negat, Patrem esse, is excusidatorem asserit à Divina natura, ut jam perfecta non sit; cum generandi virtute caret: quod ultius pluribus probat. Idem etiam vult, ut patet legenti l. 2. thesauri c. 1. dum ait: Non enim potest esse perfecta Deitas, nisi Filiū habeat.*

Eodem modo exponentis est S. Athanasius orat. 2. contra Arianos circa medium: item S. Hilarius l. 12. de Trinit. circa medium: item S. Ambrosius l. 4. de fide c. 4. quos vide apud Mastrium loco modo citato. S. Gregorius Nazianzenus orat. 5. de Theol. sub initium, scribit quidem, *Dei- tatem non fore perfectam, si caret sanctitate, hanc autem habere non posse, nisi habeat Spiritum San- tum: sed utique Pater est etiam Sanctus per identitatem, etiam si non habeat per identitatem Spiritum S. unde S. Doctor non vult dicere, Spirationem passivam, ut distinctam ab essentia, esse sanctitatem: sed tantum, Divinam naturam, ut sanctam, exigere etiam Spirationem passivam, &, si hanc non haberet, caritatem eam infinitudine sanctitatis, quæ ipsi debetur, quæque necessariò se debet per identitatem effundere, seu communicare Spiritui Sancto.*

Citatur & aliis textus ex hoc S. Patre orat. 3. ubi dicitur de Paternitate sic scribere: *Est glo- ria audio, non diminutio, quemadmodum Spiritus*

*productorem esse: sed longo labore hunc tex- tum invenire non posui: certè loco citato non habetur. Si contextum legero, respondebo. Interim Ulloa respondet, quod, sicut rationale in homine dicit perfectionem ultra animalita- tem; non quia dicit distinctam, sed quia eandem clarissim explicat: ita eriam DEUS Pater dicat perfeccioem, quam non dicit solus DEUS; quia eandem clarissim explicat. S. Athanasius autem oratione contra gregales Sabellit post medium, dum sic ait: *Universa enim plenitudo, & integras Deitatis est Pater, ut Pater: universa item plenitudo Deitatis est Filius, ut Filius: est pro nobis; quia vult, omnem plenitudinem perfectionis esse in qualibet Persona, ut distincta ab altera, a deoque stare in sola essentia: quod patet ex hac adjecta ratione, dum ait: Quando quidem amborum una forma intelligitur, quæ integræ se in utroque, & solidè exhibet.**

818. Ob. 2. Relations, vel Personalitates, ut distinctæ ab essentia, adorantur: ergo debent esse perfectio, ant. probatur. Ecclesia in præfatione festi SS. Trinitatis sic canit: *Ut in confes- sione vera, sempiternaque Deitatis, & in Personis proprietas, & in essentia unitas, & in maiestate ado- retur equalitas: ergo adorantur proprietates, seu Personalitates, ut distinctæ. Confir. 1. Si relationes non essent perfectiones, non esset ratio, cur dare- tur in DEO: ergo. Confir. 2. Videtur ex se absur- dum dicere, quod in DEO detur aliquid, quod non sit perfectio: ergo.*

Resp. dist. conseq. Personalitates debent esse perfectio essentialis. conc. conseq. debent esse perfectio distincta ab essentia, nego conf. ad prob. dist. cons. adorantur ut distinctæ ab essentia tantum virtualiter. conc. conseq. ut plus, quam virtualiter, distinctæ. neg. conseq. Personalitatem esse vir- tualiter distinctam ab essentia, & perfectione es- sentiali, non impedit, quod minus ipsa sit verissimè, & realissimè, perfectio essentialis; quia distinctio virtualis, cum non sit distinctio a parte rei ex n. 767. non excludit, imò supponit identitatem realem: consequenter adorari Personalitatem, ut virtualiter distinctam, est adorari ut realiter identificatam cum perfectione essentiali, seu, ut habentem istam per identitatem realem, quamquam cum aliqua discrepancia in aliquo prædicato. Ex quo tamen nullatenus infertur, adorari aliquam perfectionem distinctam ab essentiali; quia nulla datur. ita Ulloa, & quoad substantiam etiam Molina, atque Becanus.

Mastrius disp. 7. de SS. Trinit. a. 4. n. 48. &
49. ex Scoto addit, omnes tres Personas Di- vinas adorari, & quidem adoratione, speciali- ter terminata ad unam præ altera, ut patet ex Litaniis: sed unicum, & eandem esse rationem adorandi in omnibus; quia omnes adorantur ut unus DEUS, & sic explicari potest S. Epiphanius in Ancorato non longè ab initio dicens: *Honoratur autem Pater, secundum quod Pater est: honoratur Filius, prout Filius est: honoratur Spiritus S. prout Spiritus verus est, & Spiritus DEI: hoc est, hono- ratur unus, etiam ut distinctus ab alio, quamvis sit eadem ratio omnes adorandi. Quod confir- matur ex eo, quod illa Præfatio Ecclesiae sit maxi- mè composta ad hereticorum errores confu-*

tandos, qui volebant, aut non esse realiter plures, aut non eodem modo adorabiles SS. Perlonas, de quo Molina loc. cit. n. 810, sub finem. Ad 1. confir. neg. ant. Ratio, cur dentur relationes, est ipsa essentia Divina, exigens se per identitatem communicare tribus realiter distinctis, in quo stat infinita, & incomprehensibilis perfectio. Ad 2. confir. disting. ant. videtur absurdum, quod detur aliquid in DEO, quod non sit perfectio essentialis. conc. ant. quod non sit perfectio distincta ab essentiali perfectione. neg. ant. & cons. Recoluntur hinc probationes nostræ sententiae.

819. Dices 1. Persona Verbi sanctificat humanitatem Christi, & infinitè dignificat ejus merita; ergo debet esse perfectio. Resp. cum Ulloa, ut suprà dist. conseq. debet esse perfectio essentialis. conc. conseq. debet esse perfectio distincta ab essentiali. neg. conseq. In primis Verbum, vel Persona Verbi, seu Filius in concreto, dicit etiam naturam Divinam. Sed, si loquamur etiam tantum de Personalitate, haec, cum sit tantum virtualiter distincta ab essentia, secum realissimè assert perfectionem essentialiem, adeoque sanctificat humanitatem, & dignificat merita: ipsa tamen non est distincta sanctitas, neque (ut S. Thomas citatus n. 811. doce) est distincta dignitas. Et hinc iterum id sub oculis habendum, quod jam sèpe dictum, nempe, distinctionem virtualem non esse à parte rei distinctionem, sed tantum æquivalētiam ejus in ordine ad aliqua prædicata.

Dices 2. Verbum magis sanctificat humanitatem, aut dignificat merita Christi, quam n. Pater: ergo non sola essentia sanctificat, vel dignificat. Resp. conc. totum; nam etiam Verbum dignificat, sed non nisi per dignitatem essentialem: quod autem per hanc Pater non sanctificet, sicut Verbum sanctificat, ratio est; quia ipse non unitur humanitati, nec constituit suppositum elicens illa merita. Nec est bona argumentatio: Natura Patris dignificat: ergo etiam Pater; alias deberet Pater etiam esse Filius; quia ejus natura est Filius.

820. Dices 3. Persona Verbi (& eadem est ratio de Persona Patris, ac Spiritu S.) ut distincta ab essentia, habet aptitudinem, & capacitatem, ad identitatem cum essentia Divina: sed haec ipsa aptitudo, vel capacitas, est perfectio: ergo mi. prob. Incapacitas ad eam identitatem est imperfectio: ergo capacitas est perfectio. Confir. Talis capacitas non potest oriri, nisi ex illimitatione Personalitatis; quia in nullo ente finito est reperibilis: ergo. Resp. 1. insistendo principiis Ulloæ. om. ma. dist. mi. haec aptitudo est perfectio essentialis. conc. mi. Est distincta ab ista, neg. mi. & conseq. ad prob. om. ant. dist. conseq. ut prius. Persona, ut virtualiter distincta ab essentia, est realissimè ipsa essentia, nec habet aliam capacitatem ad identitatem cum essentia, quam qualis habet ipsa essentia ad identitatem secum ipsa, quæ est tantum capacitas latius dicta in aliquo sensu purè formalis: sicut autem capacitas essentiæ non est perfectio distincta ab essentia, ita etiam capacitas Personalitatis. Ad confirm. om. totum in sensu modo explicato.

Respondent alii cum Mastrio ad hanc objectionem neg. mi. nam capacitas, non exigens

identitatem, sed tantum potens recipere perfectionem, seu, ut ipse explicat, non positiva, sed tantum suo modo negativa, non est perfectio, ad prob. conc. ant. negant consequentiam; datur enim medium, scilicet prædicatum neutrum: & sic Angelus, nec est frigidus, nec calidus, & lapis, nec rationalis, nec irrationalis: sic ratio, nec est perfecta, nec imperfecta. Ad confir. negant ant. dicuntque, capacitem illam oriri ex ente, nec finito, nec infinito, quales esse Personalitates, volunt Mastrius, Molina, atque Becanus: & Molina addit, divisionem entis in finitum, & infinitum, esse tantum entis, à Philosophis cogniti: Becanus verò affert similitudinem puncti, quod nec sit finitum, nec infinitum in extensione; cum nullum habeat. Responsio Ulloæ est expeditior.

821. Ob. 3. Relationes, ut distinctæ ab essentia, non sunt nihil, sed sunt ens: ergo perfectio, prob. conseq. Omne ens est bonum: ergo bonitas, atque perfectio est, quæ sunt synonyma. Ad hanc objectionem in primis retroqueretur argumentum in omnibus illis, quæ adducta sunt n. 812. e. g. Relationes non sunt creatæ, finitæ, temporales, loco terminatae &c. ergo sunt Divinitates, æternitates, immensitates &c. Dein non minus sunt termini transcendentes, veritas, bonitas, quam ens, & tamen non multiplicantur in DEO: ergo nec ens. Certè S. Thomas in 1. dist. 25. q. 1. a. 4. negat, in DEO dari tria entia, & quamvis admittat tres res, videtur intelligere terminum illum adiectivè, hoc est, tres reales; cum enim dicat, non dari tria entia, videtur supponere, terminum res adiectivè prædicari: nam si substantiè accipiatur res, tunc res, & ens sunt idem, & ex Lateranensi, citato n. 811. tantum datur unum. In forma variæ varie respondent.

822. Molina respondet dist. ant. Relationes, ut distinctæ, sunt ens, quale tantum cognoverunt antiqui Philosophi. neg. ant. sunt ens alienus rationis, conc. ant. & neg. conseq. ad probat. dist. eodem modo ant. & neg. conseq. ait enim hic auctor, relationes Divinas non esse capaces perfectionis ex rationibus pro conclusione allatis. Idem ferme volunt Scotistæ, cum distinguintur ens quantum, & non quantum, seu inter ens, quod habet quantitatem, si non molis, saltem virtutis, & inter ens non quantum, quod neutrā quantitatem habet, quale ens dicunt esse relationes. Respondent alii neg. ant. ajunt enim, dari medium inter ens, & nihil: scilicet, esse connexum cum ente: quod non significat perfectionem, sed tantum esse connexum cum perfectione.

Resp. cum Ulloa de DEO disp. 2. c. 6. n. 71. Relationes sunt ens entitate essentiæ, conc. ant. entitate distincta ab essentia, neg. ant. & sub eadem dist. conc. vel neg. conseq. ad prob. eadem adhibetur distinctio. Ut enim jam diximus n. 819. distinctio virtualis assert secum identitatem realem cum essentia: unde etiam relationes, ut virtualiter distinctæ, sunt ens, aliquid, verum, bonus, perfectum, substantiale &c. sed entitate, aliquidditate, veritate, bonitate essentiæ, vel substantiæ: sicut sunt existentes, æternæ, & immenses &c. sed existentiæ, æternitate, & immensitate essentiæ. Paritas aliqualis est cum muro, qui etiam ut distinctus ab albedine, est albus, dummodo

modo albedo sit unita; sic etiam relatio, ut virtualiter distincta ab ente, & perfectione, tamen est existens, & perfecta, modò sit realiter identificata. Si quæras, quid ergo concipiatur, quando concipitur id, quod habet Pater, & non habet Filius. Resp. non concipi entitatem, vel perfectionem: sed concipi relationem, Personalitatem &c. de quibus n. 813. Si dicas, omne id esse ens, cui non repugnat existere. Resp. cùm Personalitati repugnet existere per aliam existentiam, quām essentialē, vel absolutam, hoc ipso repugnare, ut sit ens distinctum ab essentia. Si urgeas, Personalitatem concipi ut aliquam perfectionem distinctam: Respondet Ulloa, se apprehensiones non morari; cùm etiam DEUS Pater concipiatur ut senex.

823. Dices. Relationes realiter inter se distinguuntur: ergo debent esse res, seu entia. Confir. 1. Quod realiter producit, aut producitur, debet esse res: sed Paternitas producit, & Filius producitur: ergo. Confir. 2. Filiatio realiter unitur humanitati: & ipsa est terminus immediatè unitus, non autem essentia ei identificata: ergo debet esse res. Resp. neg. conseq. non enim in Divinis distinguuntur una res ab altera, sicut nec una Divinitas ab altera; nam una summa res ex Lateranensi est omnes tres Personæ: unde istæ, quatenus inter se distinguuntur, non sunt res; quamvis sint reales, scilicet relations, proprietates &c. vide supra n. 813. & Ulloam disp. 2. de DEO c. 7. n. 81. Ad 1. confir. retorq. arg. Quod producit, aut producitur, debet esse aliqua essentia. Si neges hoc in Divinis, cur mihi non etiam licet negare illud? Unde neg. ma. saltem quoad secundam partem, intelligendo id, quod formaliter potest dici productum; sufficit enim, ut productum sit reale, seu realis Filiatio, quamvis non sit res distincta ab essentia: sicut etiam, quod formaliter producitur, non est formaliter aliqua essentia.

Quod attinet ad 1. partem minoris: ex S. Thoma cit. n. 741, non debet dici: *Paternitas generat*; sed: *Pater generat*. Pater autem non tantum habet ipsam essentiam, quomodounque per realē identitatem, sed dicit eam constitutivę; quamvis ipsa natura, seu res, non generet, de qua rectum n. 789. & seq. Si hoc tibi non placet, dic cum Ulloa cit. disp. 2. de DEO. c. 6. n. 70. producens, & productum, esse aliquid reale, perfectum &c. sed realitate essentiae. Ad 2. confir. neg. conseq. intelligendo illam de termino immediate unito: sufficit enim, si hic sit aliquid reale: vel dist. debet esse res realitate essentiae. conc. conseq. realitate relativa. neg. conf. Nec tamen ideo res immediate unitur humanitati, sed tantum id, quod est illa res, seu quod est reale; nam jam sàpe dictum, non omnia prædicta in Divinis convenire omnibus realiter identificatis. vide Ulloa de DEO disp. 2. c. 7. n. 88.

824. Ob. 4. Terminations contingentes actuum intellectus, & voluntatis Divinae, debent esse res, & perfectiones, etiam ut distinctæ ab essentia: ergo multò magis Personæ. prob. ant. Istæ terminations sunt exercitium intellectus, & voluntatis: sed exercitium est aliqua res distincta ab essentia, qua non exercetur, seu elicetur: ergo. Confir. Si possunt tres Personæ, aut duæ, vel plures

terminations, identificari in DEO, poterunt etiam plures res: prius est verum: ergo. Resp. ut supra, quod sint res, non tamen realitate alia, quām essentia; sed sint ipsa res essentialis. Unde sub hac distinctione conc. ant. & etiam conseq. ad prob. iterum dist. min. ut prius, & sub eadem distinctione conc. vel neg. conseq. Scilicet terminations illæ sunt exercitium, quamvis essentia identificata non exerceatur, seu elicatur: sicut Filiatio est producta, quamvis natura identificata non producatur, de qua re n. p̄ced. Ad confirm. neg. ma. Quid multiplicetur in DEO, & qua plura possint identificari essentia, debemus habere ex principiis fidei, ex quibus habemus, plures Personas posse identificari essentia, vel etiam plures terminations: non autem plures res, vel perfectiones, ut probatum.

825. Ob. 5. Virtualiter distincta debent sub aliquo conceptu apparere ut duo: atque juxta nos e.g. Paternitas, & essentia, sub nullo conceptu apparerent ut duo: ergo. prob. mi. Sub nullo conceptu apparerent ut duæ res; quia semper essentiam tantum una res, scilicet essentia: ergo. Confir. Relations constituunt, & distinguunt Divinas Personas: ergo debent esse aliquid præter essentiam: prob. conseq. Ipsa essentia sola non constituit totam Personam, nec distinguit unam ab altera; alijs non esset eadem essentia in omnibus: ergo. Resp. neg. mi. ad prob. neg. conseq. non enim debent sub conceptu duorum entium apparere: sed sufficit, si sub alio conceptu ut duo appareant; & sic essentia apparet tanquam essentia, relatio tanquam relatio. Si etiam dicas, relationem constitui ex essentia, vel istam includere, ut vult Ulloa de Deo disp. 2. c. 7. n. 81. tamen apparent ut duo, scilicet ut includens, & inclusum, constituens, & constitutum.

Ad confir. dist. conf. relations debent esse aliquid præter essentiam, hoc est, aliud ens. neg. conseq. aliquid, id est relatio, hypostasis, proprietas &c. conc. conseq. ad prob. conc. ant. neg. conseq. Nec dicas, rationes distinctivas Personarum inter se, vel unius ab alia, non posse habere eandem essentiam; nam hoc non est verum; cùm u-tique Personalites omnes habeant eandem essentiam, & ex Lateranensi eandem rem: & tamen haec sunt vel maximè rationes distinctivæ Personarum. Nempe eadem essentia, ratione distinctio-nis virtualis potens verificare prædicata contradictione, vel contraria, potest per identitatem esse essentia istorum prædicatorum, consequenter contrariorum distinctivorum.

826. Ob. 6. Relations ut tres dicunt entitatem; non enim sunt entia rationis: ergo dicunt tres entitates. Confir. Adjectivum *tres* debet cadere super aliquid substantivum: sed qualcumque assignetur, semper erit entitas, & non phantasma: ergo debent admitti tres entitates. Resp. 1. retorq. argumentum. Relations non minus dicunt veritatem, bonitatem, quin & Divinitatem, de quibus num. 813. ergo etiam ista debent multiplicari. Resp. 2. dist. ant. Relations dicunt entitatem essentiae. conc. ant. distinctam ab essentia. neg. ant. & conseq. Propterea tamen non sunt entia rationis, sed sunt reales, ut sàpe jam dictum, vel, ut ait Molina, sunt tres adjectivæ, non substantivæ. Nec dicas. Si per impossibile essent realiter distinctæ.

distinctæ ab essentia, tamen forent aliquæ res; nam resp. tunc essent Chimæra, & non res. Ad confir. dist. ma. Adjectivum debet cadere super nomen substantivum qualemque. om. vel conc. ma. super substantiam, seu entitatem, vel super nomen substantivum, quod significat entitatem aliquam, quæ multiplicetur. neg. ma. quia potest cadere super relationem, proprietatem &c. quæ sunt eadem unica, & neutram multiplex entitas. dist. etiam min. erit entitas distincta ab essentia. neg. mi. Indistincta. conc. mi. & neg. conseq.

827. Ob. 7. Si Relationes, vel terminations contingentes, virtualiter distinguuntur ab omni sua entitate, tunc sunt Chimæra: consequens est falsum: ergo & antecedens. prob. ma. Nihil est magis intimum cuique rei, quam entitas sua: ergo proſus repugnat eam distinguiri ab omni ista: ergo saltem præter entitatem absolutam videtur admittenda entitas, vel existentia relativa. Resp. Utique etiam adversarii admittere debent, quod ipsa entitas absoluta, seu essentia, sit reverè intime realiter identificata relationibus, sitque verè earum essentia, & tamen ab iis virtualiter distinguitur: & vicissim relations ab essentia, seu entitate. Et par est ratio de terminationibus contingentibus. In forma neg. ma. ad prob. dist. ant. nihil cuique magis est intimum realiter, quam entitas sua. conc. ant. nihil magis est intimum virtualiter. neg. ant. & conf.

828. Ob. 8. Personalitatibus nihil deest in sua ratione ipsis debitum: ergo sunt perfectæ. Confir. 1. Ipsæ sunt objectum amabile à voluntate Divina: ergo sunt bona, atque perfectæ. Confir. 2. Exdem convenienter essentia Divinæ: ergo sunt illi bona. Resp. disting. conseq. Personalitates sunt perfectæ perfectione essentia. conc. conf. aliâ distincta. neg. conseq. Personalitates etiam ut virtualiter distinctæ (quod jam sæpe dictum) habent realiter identificatam essentiam: quam si non haberent, utique ipsis deesset aliquid, vel maximè debitum; quia essent Chimæra: adeoque perfectæ sunt; quia habent perfectionem essentia. Nec retorques dicens, etiam essentiam fore Chimæram, si non haberet relations, adeoque etiam hanc esse perfectam, non perfectione sua, seu essentia, sed perfectione relationum; nam, cum certum sit, dati in DEO bonitatem, veritatem, perfectionem unam in omnibus, quæ debet esse essentialis, utique essentia jam est perfecta perfectione sua, seu essentiali: neque exigit relations tanquam perfectiones: sed tanquam hypostases, quibus perfectionem suam communictet.

Ad 1. confirma. Resp. cum Maistro, Molina, & Becano dist. tant. Personalitates sunt objectum amabile, amabilitate essentia. conc. ant. amabilitate distincta. neg. ant. & sub eadem distinctione conc. vel neg. conseq. si enim essentiam non haberent, amabiles non forent. Adde, quod à voluntate amari etiam possit pura negatio, seu id, quod non est perfectio physica. Unde etiam ex hoc capite, saltem, nisi aliud in antecedente subintelligeretur posset negari consequentia. Ad 2. confir. neg. conseq. Licet essentia convenientia, tamen eam non perficiunt, neque sunt ei bona, ita, ut afferant bonitatem distinctam; sed tantum sunt

bonæ quasi negative, seu non male: sicut suo modo est homini conveniens negatio impropositio- nis in membris, quamvis non sit positivè bona; cùm non sit bonitas physica.

829. Ob. 9. Paternitas in creatis est perse-
ctio: ergo multò magis in Divinis. prob. conf. Paternitas in creatis est participatio Paternitatis Divinæ ex illo ad Ephes. 3. v. 15. Ex quo omnis pa-
ternitas in celis, & in terra nominatur: ergo. Con-
fir. Relatio in genere, abstrahens à creata, & in-
creata, est perfectio: ergo etiam increata. Res-
p. neg. conf. intellectam de perfectione distincta ab
essentiali. Paternitas creata est actio generativa,
quæ habet aliam essentiam, seu realitatem distin-
ctam ab homine, qui est Pater, consequenter uti-
que est perfectio illius hominis, praesertim cùm
etiam essentia hominis finita sit, & perfectibilis;
at in Divinis Paternitas, sicut non habet aliam es-
sentiam, quam Divinam, ita nec debet, aut potest
esse alia perfectio. Ad prob. reditè ait Be-
canus, paternitatem creatam non esse tam partici-
pationem Paternitatis Divinæ, quam totius SS. Tri-
nitatis, hoc est, esse hujus effectum; nam non
est particula Paternitatis Divinæ, sed tantum effec-
tus, accipiens suum esse à terra SS. Trinitatis; cùm
omnia opera DEI ad extra sint communia. Ad-
dit Molina, Apostolum dicere, non Paternita-
tem creatam esse à Paternitate Divina: sed à Pa-
tre, qui includit essentiam. In forma, concedo
antec. neg. iterum conf. in sensu superiori; suf-
ficit enim, ut Paternitas, seu Pater, aut SS. Tri-
nitas, sit perfectio essentialis.

Eodem modo respondetur, quando objici-
tur. Omne id, quod in creatis dicit perfectio-
nem limitatam, in DEO dicit illimitatam. Re-
spondetur enim dist. illat. dicit in DEO perfectio-
nem illimitatam essentialiem. conc. aliam. neg. illa-
tum. Ad confir. dist. ant. Relatio in genere est
perfectio semper distincta ab essentia. neg. ant. in-
distincta. om. ant. & sub data distinctione conc.
vel neg. conf. Ubi addo personalitatem in creatis,
seu subsistentiam, si sit negatio tantum, non esse
perfectio physicam: si autem diceretur, esse
modus aliquis, erit perfectio ex ratione tali,
ex quali Paternitas creata: de qua modo di-
ctum.

830. Ob. 10. Si Relationes Divinæ non
sunt perfectiones, non sunt incomprehensibiles
à creatura: hoc est falsum: ergo. Confir. 1. Est
perfectio essentia, posse subsistere in tribus Per-
sonis: ergo etiam ipsa Personalitates sunt per-
fectiones, prob. conf. Non esset perfectio subsiste-
re in pluribus, non dicentibus perfectionem: er-
go. Confir. 2. Personalitates sunt subsisten-
tiae, redduntque naturam subsistentem, prae-
sertim Filiatio reddit subsistentem naturam hu-
manam: ergo debent esse perfectiones. Resp.
cum Maistro, Molina, & aliis neg. ma. nam Re-
lationes realiter sunt Divinitas, quæ compre-
hendi non potest: item involvunt mysterium
SS. Trinitatis, quod apparenter opponitur prin-
cipiis naturalibus, & naturaliter comprehendi
non potest. Addit Molina, relationem com-
prehendi non posse, quin comprehendatur etiam
fundamentum, adeoque essentia Divina.